

MANUAL PROSEDUR PENSIJILAN HALAL MALAYSIA (SEMAKAN KETIGA) 2014

CETAKAN PERTAMA 2015

© Jabatan Kemajuan Islam Malaysia

Hak cipta terpelihara, tidak dibenarkan mencetak ulang semula manamana bahagian artikel, ilustrasi dan isi kandungan buku ini dalam apa jua bentuk dan dengan apa cara sekalipun sama ada secara elektronik, fotokopi, mekanik, rakaman, CD atau cara lain sebelum mendapat keizinan bertulis daripada Ketua Pengarah, Jabatan Kemajuan Islam Malaysia, Blok D7, Parcel D, Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan, 62519 Putrajaya terdahulu.

Diterbitkan di Malaysia oleh:

JABATAN KEMAJUAN ISLAM MALAYSIA (JAKIM)

Blok D7, Parcel D,
Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan,
62519 Putrajaya
Tel: 03-8892 5000 Fax: 03-83925001
www.islam.gov.my

Konsep dan Reka Bentuk oleh:

FIRDAUS PRESS

No. 28, Jalan PBS 14/4 Taman Perindustrian Bukit Serdang 43300, Seri Kembangan, Selangor Tel: 03 – 8940 5595 Faks: 03 – 8940 5595

Emel: onlineprint@gmail.com

KANDUNGAN

1. Skop	9
2. Takrifan	10
3. Skim Pensijilan	15
4. Syarat-syarat Pensijilan	16
5. Keperluan Umum Pensijilan	19
6. Keperluan Khusus Pensijilan Mengikut Skim	26
7. Prosedur Permohonan Mengikut Skim	47
8. Fi Pensijilan	49
9. Prosedur Pengauditan	50
10. Pemantauan dan Penguatkuasaan	52
11. Sijil Pengesahan Halal Malaysia dan Logo Halal Malaysia	61
12. Tanggungjawab Pemegang Sijil Pengesahan Halal Malaysia	64
13. Panel Pengesahan Halal Malaysia	65
14. Lampiran	67

Kata-kata Aluan

Ketua Pengarah Jabatan Kemajuan Islam Malaysia

Assalamualaikum w.b.t dan selamat sejahtera

Alhamdulillah setinggi-tinggi kesyukuran kita panjatkan ke hadrat Allah s.w.t kerana dengan izin dan petunjukNya Manual Prosedur Pensijilan Halal Malaysia (Semakan Ketiga) 2014 (MPPHM 2014) dapat diterbitkan dengan jayanya.

Semakan semula yang dilakukan ke atas MPPHM 2014 adalah tindakan yang wajar dan tepat untuk disesuaikan dengan beberapa perubahan yang berlaku terutamanya pembahagian semula kategori SME sebagaimana yang telah diumumkan oleh YAB Perdana Menteri.

Matlamat utama semakan ini dibuat ialah untuk memantapkan sistem Pensijilan Halal Malaysia, melalui penambahbaikan terhadap keperluan dan prosedur Pensijilan Halal Malaysia. Di antara penambahbaikan yang dilaksanakan dalam semakan kali ini ialah penekanan yang diberikan kepada aspek pemantapan sistem pengurusan halal dalaman syarikat dengan menetapkan aspek sistem kawalan halal dalaman. Selain itu, penekanan juga diberikan terhadap aspek peningkatan kompetensi individu-individu yang terlibat dalam pemantauan halal secara dalaman di syarikat melalui penetapan latihan yang berterusan. Melalui penekanan yang diberikan terhadap dua aspek ini diharap sistem pengurusan halal Malaysia akan lebih mantap.

MPPHM 2014 ini dibangunkan dengan penglibatan semua pihak yang berkepentingan terutamanya Jabatan-jabatan Agama Islam Negeri (JAIN) yang bersama JAKIM selaku pihak berkuasa berwibawa bagi pengeluaran sijil pengesahan halal di Malaysia. Selain itu, pandangan dan nasihat daripada pihak-pihak lain yang berkepentingan juga diperolehi khususnya melalui forum sedia ada seperti Mesyuarat Jawatankuasa Penasihat Pensijilan Halal Malaysia yang dianggotai oleh persatuan industri dan juga persatuan pengguna selain beberapa agensi yang berkaitan.

Saya berharap dengan penerbitan MPPHM 2014 dapat memantapkan lagi sistem Pensijilan Halal Malaysia sekaligus dapat membantu industri memahami dengan lebih jelas keperluan dan prosedur Pensijilan Halal Malaysia yang dilaksanakan oleh JAKIM dan JAIN

Akhir kata, saya mengucapkan tahniah kepada Bahagian Hab Halal dengan kerjasama Unit Halal Jabatan Agama Islam Negeri serta pihak-pihak lain yang terlibat di atas kejayaan menerbitkan Manual Prosedur Pensijilan Halal Malaysia (Semakan Ketiga) 2014.

Sekian

(DATO' HJ. OTHMAN BIN MUSTAPHA)

JABATAN KEMAJUAN ISLAM MALAYSIA BAHAGIAN HAB HALAL

PEKELILING PENSIJILAN HALAL MALAYSIA BILANGAN 2 TAHUN 2014

PELAKSANAAN MANUAL PROSEDUR PENSIJILAN HALAL MALAYSIA (SEMAKAN KETIGA) 2014

TUJUAN

Pekeliling ini bertujuan untuk memaklumkan mengenai tarikh berkuatkuasa Manual Prosedur Pensijilan Halal Malaysia (Semakan Ketiga) 2014 (MPPHM 2014) bagi Pensijilan Halal Malaysia oleh Jabatan Kemajuan Islam Malaysia (JAKIM) dan semua Jabatan Agama Islam Negeri (JAIN).

LATAR BELAKANG

- 2. Manual Prosedur Pensijilan Halal Malaysia (MPPHM) merupakan dokumen rujukan dalam pensijilan halal yang digunakan bersama-sama dengan Standard Halal Malaysia. Selain daripada menjelaskan tentang syarat dan keperluan pensijilan, MPPHM juga mengandungi keterangan tentang prosedur permohonan sijil halal, proses pensijilan, kadar fi dan sebagainya.
- 3. Manual Prosedur Pensijilan Halal Malaysia MPPHM mula diterbitkan pada tahun 2005 dan semakan kedua telah dibuat pada tahun 2011. MPPHM 2014 ini merupakan semakan kali ketiga.
- 4. MPPHM 2014 merupakan penambahbaikan dan penstrukturan semula terhadap keperluan dan syarat pensijilan bagi memudahkan Pegawai Pemeriksa dan industri membuat semakan dan rujukan.

- 5. Selain daripada itu, pindaan terhadap MPPHM 2014 ini dibuat untuk diselaraskan dengan Garis Panduan Sistem Jaminan Halal Malaysia 2011 (HAS 2011) dan penguatkuasaannya yang dikuatkuasakan pada tahun 2014.
- 6. Pindaan juga dilakukan kerana terdapat pindaan terhadap definisi industri PKS yang dikeluarkan oleh pihak kerajaan melalui SME Corp. bagi tujuan penyelarasan, kategori industri dan definisi yang digunapakai dalam MPPHM 2014 diubah suai selaras dengan takrif baharu industri PKS.

TARIKH KUAT KUASA

- 7. Pekeliling ini berkuat kuasa mulai daripada 15 Disember 2014.
- 8. Pekeliling ini diterbitkan berdasarkan Klausa (2), Perintah Perihal Dagangan (Perakuan dan Penandaan Halal) 2011.
- 9. Dengan berkuatkuasanya MPPHM (Semakan Ketiga) 2014, maka MPPHM (Semakan Kedua) 2011 dimansuhkan.

(DATO' HJ OTHMAN BIN MUSTAPHA)

Ketua Pengarah, Jabatan Kemajuan Islam Malaysia. Putrajaya 8 Disember 2014

MANUAL PROSEDUR PENSIJILAN HALAL MALAYSIA (SEMAKAN KETIGA) 2014

1. SKOP

- 1.1 Manual Prosedur Pensijilan Halal Malaysia (Semakan Ketiga) 2014 (MPPHM 2014) ini mengandungi garis panduan bagi Pegawai Pemeriksa Jabatan Kemajuan Islam Malaysia (JAKIM) dan Jabatan Agama Islam Negeri (JAIN)/ Majlis Agama Islam Negeri (MAIN) bertujuan untuk menjelaskan keperluan yang perlu dipatuhi dalam pengurusan Pensijilan Halal Malaysia.
- 1.2 Manual ini hendaklah dibaca bersama dengan standard, keputusan Fatwa dan peraturan berkaitan yang diguna pakai dalam pengurusan Pensijilan Halal Malaysia.

2. TAKRIFAN

Bagi tujuan prosedur ini, takrifan berikut adalah diguna pakai:

2.1 Pihak Berkuasa Berwibawa

Pihak Berkuasa Berwibawa bermaksud pihak berkuasa JAKIM, JAIN/ MAIN atau mana satu yang berkenaan.

2.2 Pegawai Pemeriksa

Pegawai Pemeriksa bermaksud:

i. Pegawai Audit; dan

iaitu pegawai yang kompeten dan diberi kuasa untuk menjalankan pengauditan bagi tujuan verifikasi maklumat Pensijilan Halal Malaysia.

ii. Pegawai Penguatkuasa.

iaitu pegawai yang diberi kuasa di bawah Akta Perihal Dagangan 2011 bagi penguatkuasaan perihal dagangan "Halal".

2.3 Halal

- 2.3.1 Halal berasal daripada kalimah Arab iaitu *halla*, *yahillu*, *hillan*, *wahalalan* yang bermaksud dibenarkan atau dibolehkan oleh Hukum Syarak.
- 2.3.2 Takrif halal mengikut Perintah Perihal Dagangan (Takrif Halal)
   2011 dan Perintah Perihal Dagangan (Takrif Halal) (Pindaan)
   2012 adalah seperti berikut:
  - Apabila suatu makanan atau barang-barang diperihalkan sebagai halal atau diperihalkan dengan apa-apa ungkapan lain untuk menunjukkan makanan atau barang-barang itu boleh dimakan atau digunakan oleh orang Islam, ungkapan tersebut bererti makanan atau barang-barang itu:

- a. bukanlah dan tidaklah terdiri daripada atau mengandungi apa-apa bahagian atau benda dari binatang yang orang Islam dilarang oleh Hukum Syarak bagi orang Islam untuk memakannya atau yang tidak disembelih mengikut Hukum Syarak dan Fatwa:
- b. tidak mengandungi apa-apa benda yang najis mengikut Hukum Syarak dan Fatwa;
- c. tidak memabukkan mengikut Hukum Syarak dan Fatwa:
- d. tidak mengandungi mana-mana bahagian atau anggota manusia atau hasilan daripadanya yang tidak dibenarkan oleh Hukum Syarak dan Fatwa:
- e. tidak beracun atau memudaratkan kesihatan:
- f. tidak disediakan, diproses atau dikilang menggunakan apa-apa peralatan yang dicemari najis mengikut Hukum Syarak dan Fatwa; dan
- g. tidaklah dalam masa menyediakan, memproses atau menyimpannya bersentuhan, bercampur atau berdekatan dengan apa-apa makanan yang gagal memenuhi subsub perenggan (a) dan (b).
- ii. Apabila perkhidmatan yang berhubung dengan makanan atau barang-barang diperihalkan sebagai halal atau diperihalkan dengan apa-apa ungkapan lain untuk menunjukkan perkhidmatan itu boleh digunakan oleh orang Islam, ungkapan tersebut bererti perkhidmatan yang berhubung dengan makanan atau barang-barang itu dijalankan mengikut Hukum Syarak.

2.4 Najis

- 2.4.1 Dari segi bahasa najis bererti benda kotor seperti darah, air kencing dan tahi.
- 2.4.2 Dari segi Syarak, najis bermaksud segala kekotoran yang menghalang sahnya solat.

2.4.3 Najis terbahagi kepada tiga jenis jaitu:

- i. *Mughallazah* (berat) iaitu anjing, babi dan yang lahir daripada kedua-duanya atau salah satunya;
- ii. *Mutawassitah* (pertengahan) iaitu selain dari dua jenis di atas seperti darah, nanah, tahi dan sebagainya; dan
- iii. *Mukhaffafah* (ringan) iaitu air kencing kanak-kanak lelaki yang tidak makan selain menyusu dan belum mencapai umur dua tahun

2.5 Sertu

Sertu bermaksud menyucikan sesuatu daripada najis *mughallazah* iaitu anjing, babi dan keturunannya. Najis *mughallazah* hendaklah disuci dengan membasuhnya menggunakan sekali air yang bercampur tanah dan diikuti dengan enam kali air bersih/ *mutlak*.

2.6 Penyembelihan

Penyembelihan bermaksud mematikan nyawa binatang yang halal dimakan dengan memutuskan saluran pernafasan (*halkum*), saluran makanan (*mari'*) dan kedua-dua urat darah karotid dan jugular (*wadajain*) untuk mempercepatkan pengaliran keluar darah dan kematian haiwan dengan menggunakan alat yang tajam dengan niat kerana Allah.

2.7 Produk Makanan dan Minuman

Produk makanan dan minuman bermaksud barang-barang yang dibuat atau dihasilkan untuk manusia.

2.8 Barang Gunaan

Barangan gunaan bermaksud barang-barang bukan makanan dan minuman.

2.9 Premis Makanan

Premis makanan bermaksud sebarang bangunan atau apa-apa struktur, kekal atau sebaliknya bagi penyediaan, penyajian dan penjualan sebarang makanan seperti restoran, medan selera, kafeteria, kedai bakeri, kedai kek dan pastri, restoran makanan segera, restoran francais, kantin, kiosk, katering, dapur hotel dan lain-lain.

2.10 Rumah Sembelih

Rumah sembelih bermaksud tempat atau premis untuk menyembelih dan memproses binatang secara komersil.

2.11 Logistik

Logistik bermaksud perkhidmatan pengangkutan barangan dan/ atau perkhidmatan rantaian kargo atau penggudangan dan aktiviti berkaitan atau peruncitan yang berkaitan dengan pengurusan dan pengendalian makanan, minuman dan barangan.

2.12 Farmaseutikal

Farmaseutikal merujuk kepada produk farmaseutikal dalam bentuk dos siap termasuk produk ubat-ubatan preskripsi dan bukan preskripsi untuk kegunaan manusia (biofarmaseutikal, radiofarmaseutikal, ubat-ubatan tradisional, tambahan khasiat makanan dan ubat-ubatan penyelidikan) yang berdaftar dengan Pihak Berkuasa Kawalan Dadah di bawah Kementerian Kesihatan Malaysia.

2.13 Kosmetik dan Dandanan Diri

Kosmetik dan dandanan diri bermaksud bahan dan sediaan yang dibuat untuk bersentuhan dengan pelbagai bahagian luaran badan (epidermis, rambut, kuku, bibir dan organ sulit luaran) atau pada gigi dan saluran mukus di mulut. Ini bertujuan semata-mata untuk membersih, mewangikan, merubah penampilan dan/ atau membaiki bau badan dan/ atau melindunginya atau memeliharanya dalam keadaan baik.

2.14 Sijil Pengesahan Halal Malaysia

Sijil Pengesahan Halal Malaysia adalah dokumen rasmi yang menyatakan status halal bagi sesuatu produk dan/ atau perkhidmatan berdasarkan skim Pensijilan Halal Malaysia yang dikeluarkan oleh pihak berkuasa berwibawa

2.15 Syarikat OEM (Original Equipment Manufacturer)

Syarikat OEM merujuk kepada pengilang yang menawarkan perkhidmatan pengilangan kepada syarikat lain secara kontrak.

2.16 Eksekutif Halal

Eksekutif Halal adalah seorang Muslim warganegara Malaysia yang mempunyai latar belakang pendidikan Islam atau mempunyai Sijil Eksekutif Halal yang bertanggung jawab dalam memastikan pematuhan halal syarikat.

3. SKIM PENSIJILAN

Skim Pensijilan Halal Malaysia terbahagi kepada:

- i. Produk Makanan/ Minuman/ Makanan Suplemen;
- ii. Premis Makanan/ Hotel;
- iii. Barang Gunaan;
- iv. Kosmetik dan Dandanan Diri;
- v. Rumah Sembelih;
- vi. Farmaseutikal; dan
- vii. Logistik.

4. SYARAT-SYARAT PENSIJILAN HALAL MALAYSIA

Pemohon atau pengilang hendaklah:

- 4.1 berdaftar dengan Suruhanjaya Syarikat Malaysia (SSM)/ Suruhanjaya Koperasi Malaysia/ lain-lain agensi kerajaan;
- 4.2 mempunyai lesen perniagaan daripada Pihak Berkuasa Tempatan (PBT)/ surat akuan dari agensi kerajaan;
- 4.3 beroperasi sepenuhnya terlebih dahulu sebelum permohonan dibuat:
- 4.4 mengeluar dan/ atau mengendalikan produk halal sahaja serta mematuhi standard halal yang ditetapkan;
- 4.5 memastikan sumber bahan ramuan adalah halal dan memilih pembekal yang membekalkan bahan-bahan halal atau mempunyai sijil pengesahan halal yang diiktiraf;
- 4.6 memohon semua jenis produk/ menu yang dikeluarkan di kilang/ premis berkenaan;
- 4.7 permohonan bagi pembungkusan semula (*repacking*) hendaklah mengemukakan sijil halal yang diiktiraf bagi produk tersebut; dan
- 4.8 permohonan yang tidak layak memohon adalah seperti berikut:
  - produk yang tidak halal;
  - ii. sebarang permohonan yang tidak mempunyai standard rujukan/ garis panduan;
  - iii. syarikat yang mengeluar dan mengedar produk halal dan tidak halal:
  - iv. penggunaan jenama yang sama bagi produk halal dan tidak halal;

- v. produk/ premis makanan yang memberi implikasi negatif terhadap agama dan sosial (contoh: pusat karaoke, pusat hiburan, dadah, rokok, pewarna rambut, pewarna kuku dan lainlain);
- vi. produk semulajadi yang tidak melibatkan sebarang proses seperti ikan segar, sayur-sayuran segar, telur segar (*fresh egg*) dan seumpama dengannya;
- vii. baja dan makanan binatang;
- viii. pinggan mangkuk;
- ix. kertas;
- x. produk yang menggunakan nama atau nama yang sinonim dengan produk tidak halal atau istilah yang mengelirukan seperti ham, bak kut teh, bacon, beer, rum, hotdog, charsiew dan seumpama dengannya;
- xi. produk siap dalam dan luar negara yang dilabel semula (relabelling) tanpa menjalani apa-apa proses di Malaysia;
- xii. dapur/ premis makanan/ perkhidmatan penyajian makanan yang menyediakan makanan yang haram dari segi Syarak;
- xiii. produk yang masih dalam peringkat awal penyelidikan dan pembangunan (R&D);
- xiv. produk yang boleh membawa kepada penyelewengan akidah, perkara khurafat dan penipuan; dan
- xv. hotel yang mempunyai dapur yang menyediakan menu berasaskan babi.

- 4.9 tanpa mengambil kira para 4.8 (i), produk-produk yang tidak mempunyai standard rujukan/ garis panduan yang menepati kriteria seperti di bawah boleh dipertimbangkan:
  - i. mempunyai direct contact dengan makanan;
  - ii. wujud keraguan pada sumber bahan pembuatan/ ramuan yang kemungkinan dari sumber halal atau tidak halal;
  - iii. digunakan sebagai bahan bantuan pemprosesan (processing aids) dalam proses pembuatan makanan; dan
  - iv. tidak menimbulkan kekeliruan jika dipersijilkan. Contohnya: penapis air; sabun pencuci; *surface sanitizer; lubricant (food grade); bleaching earth;* tawas dan gas.

5. KEPERLUAN UMUM PENSIJILAN

5.1 Keperluan Bahan Mentah/ Ramuan/ Bahan Bantuan Pemprosesan (*Processing Aids*):

- i. Memastikan sumber bahan mentah/ ramuan adalah halal dan selamat:
- ii. Bahan mentah/ ramuan yang berasaskan haiwan hendaklah mempunyai sijil halal yang sah;
- iii. Sumber bahan mentah berunsurkan haiwan yang diimport hendaklah dipastikan dari loji yang diluluskan JAKIM dan Jabatan Perkhidmatan Veterinar (DVS);
- iv. Bahan mentah yang tidak mempunyai sijil halal hendaklah disertakan dengan spesifikasi yang lengkap (mengandungi komposisi bahan, carta alir dan sumber bahan mentah);
- v. Senarai bahan mentah, bahan bantuan pemprosesan (processing aid) dan produk/ menu mestilah dinyatakan secara terperinci dalam borang permohonan; dan
- vi. Bahan mentah/ ramuan yang tidak halal tidak dibenarkan disimpan di dalam premis.

5.2 Pemprosesan

- i. Produk yang dipohon hendaklah dihasilkan secara konsisten serta mempunyai rekod pengeluaran yang dikemaskini;
- ii. Semasa penyediaan, pengendalian, pemprosesan, pembungkusan, penyimpanan atau pemindahan produk hendaklah menepati keperluan Hukum Syarak dan bersih mengikut Amalan Pengilangan Yang Baik (GMP)/ Amalan Kebersihan Yang Baik (GHP);
- iii. Tiada pencampuran antara bahan mentah/ produk dengan bahan/ unsur tidak halal atau diragui status halal;

- vi. Pengangkutan yang digunakan hendaklah untuk produk halal sahaja;
- v. Penggunaan peralatan/ berus daripada bulu haiwan tidak dibenarkan.

5.3 Pembungkusan dan Pelabelan

- i. Setiap label pembungkusan hendaklah dicetak dengan terang dan jelas serta tidak mudah dipadamkan;
- ii. Label pembungkusan hendaklah mengandungi maklumat-maklumat mengikut peraturan, akta dan standard berkaitan; Antaranya adalah:
- a. nama produk;
- b. logo Halal Malaysia beserta nombor *Malaysian Standard* (MS) dan nombor rujukan fail (10 angka terakhir);

Contoh: Kategori Produk Makanan

MS1500: 2009 1059-02/ 2008

- c. kandungan bersih dinyatakan dalam sukatan metrik (unit SI);
- d. nama dan alamat pengilangan, pengimport dan/ atau pengedar dan cap dagangan;
- e. senarai kandungan;
- f. nombor kod menunjukkan tarikh dan/ atau nombor kelompok pengeluaran dan tarikh luput; dan
- g. negara asal produk.

- iii. Pelabelan dan pengiklanan hendaklah tidak melanggar prinsipprinsip Hukum Syarak serta tidak menonjolkan unsur-unsur tidak sopan yang bertentangan dengan Hukum Syarak;
- iv. Logo Halal Malaysia tidak boleh digunakan pada produk yang dipromosikan sempena perayaan agama bukan Islam atau bersama dengan lambang agama bukan Islam;
- v. Nama produk tidak menggunakan perkataan 'Halal' dan nama-nama berunsurkan keagamaan dan ketuhanan; dan
- vi. Bahan pembungkusan hendaklah tidak diperbuat daripada bahan yang dikategorikan sebagai najis.

5.4 Kilang

- i. Kawasan kilang hendaklah berpagar atau mempunyai mekanisme pengawalan bagi mencegah haiwan peliharaan atau liar daripada memasuki atau berada di dalam kawasan kilang tersebut;
- ii. Peralatan yang digunakan hendaklah bebas daripada najis tidak mempunyai sebarang bahan mudarat dan memberi kesan sampingan terhadap produk yang dikeluarkan;
- iii. Susun atur peralatan dan barangan di dalam kilang hendaklah kemas dan rapi serta selamat semasa menjalankan kerja-kerja pengeluaran produk;
- iv. Pekerja tidak dibenarkan tinggal di dalam kawasan kilang. Sekiranya perlu, tempat tinggal pekerja hendaklah:
  - a. di bangunan berasingan; atau
  - b. jika di bangunan yang sama, hendaklah mempunyai laluan masuk yang berasingan ke kawasan pemprosesan;
  - c. tiada laluan terus daripada tempat tinggal pekerja ke kawasan pemprosesan; dan
  - d. mempunyai mekanisme pengawalan keluar masuk pekerja.

- v. Makanan/ minuman yang tidak halal tidak dibenarkan dibawa masuk ke dalam kawasan kilang;
- vi. Kilang hendaklah mempunyai sistem pengawalan yang berkesan daripada pencemaran pusat penternakan haiwan, loji kumbahan najis dan premis yang memproses bahan tidak halal; dan
- vii. Arak dan ramuan berunsur arak tidak dibenarkan sama sekali berada di kawasan kilang.

5.5 Premis Makanan

- i. Peralatan yang digunakan hendaklah bebas daripada najis, tidak mempunyai sebarang bahan mudarat dan memberi kesan sampingan terhadap produk yang dikeluarkan;
- ii. Peralatan/ berus daripada bulu haiwan tidak dibenarkan;
- iii. Susun atur peralatan dan barangan di premis hendaklah kemas dan rapi serta selamat;
- iv. Pekerja tidak dibenarkan tinggal di dalam kawasan premis. Sekiranya perlu, tempat tinggal pekerja hendaklah:
  - a. mempunyai laluan masuk yang berasingan ke kawasan premis;
  - b. tiada laluan terus daripada tempat tinggal pekerja ke kawasan premis; dan
  - c. mempunyai mekanisme pengawalan keluar masuk pekerja.
- v. Makanan/ minuman yang tidak halal tidak dibenarkan dibawa masuk ke dalam kawasan premis;
- vi. Premis hendaklah mempunyai sistem pengawalan yang berkesan daripada premis yang memproses/ menyediakan bahan tidak halal;
- vii. Semua dapur berpusat *(central kitchen)* dan *outlet* bagi restoran berangkai/ francais/ medan selera *(food court)* hendaklah memohon sijil halal; dan

viii. Arak dan ramuan berunsur arak tidak dibenarkan sama sekali berada di kawasan dapur, restoran halal termasuk juga di stor penyimpanan.

5.6 Pekerja

- i. Pekerja hendaklah mengamalkan kod etika pekerja dan Amalan Kebersihan Yang Baik (GHP) seperti yang termaktub di dalam Peraturan-peraturan Kebersihan Makanan 2009 dan peraturan-peraturan lain yang berkaitan: dan
- ii. Pekerja hendaklah berpakaian sopan dan bersesuaian.

5.7 Sistem Sanitasi

i Persekitaran

Persekitaran hendaklah bersih dan pembersihannya mengikut jadual sanitasi yang teratur dan bebas daripada pencemaran.

ii Peralatan

- a. peralatan yang digunakan mestilah suci dan bersih;
- b. peralatan, perkakas mesin dan bahan bantuan pemprosesan yang pernah digunakan atau bersentuhan dengan najis *mughallazah* hendaklah disertu: dan
- c. peralatan/ berus daripada bulu haiwan tidak dibenarkan.

iii. Kawalan Makhluk Perosak (Pest Control)

Pemohon mesti mempunyai rekod sistem kawalan makhluk perosak secara berkala sama ada diurus secara sendiri atau kontrak luar.

iv Iadual Pembersihan

Jadual pembersihan mestilah disediakan dan diselia dengan baik.

5.8 Rekod Halal

Pemohon hendaklah menyediakan fail khas yang mengandungi dokumendokumen berkaitan dan boleh dirujuk apabila pemeriksaan dijalankan.

5.9 Kemudahan dan Kebajikan Pekerja

Pihak pengurusan hendaklah menyediakan kemudahan dan memastikan kebajikan pekerja termasuk:

- i. Ruang solat yang bersesuaian untuk pekerja Muslim;
- ii. Kebenaran menunaikan solat fardhu dan solat Jumaat:
- iii. Bilik persalinan; dan
- iv. Ruang makan.

5.10 Latihan

Pihak pengurusan hendaklah memastikan setiap pekerja menerima latihan berkaitan halal.

5.11 Penyeliaan dan Pemantauan

Pihak pengurusan hendaklah memastikan penyeliaan dan pemantauan Sistem Jaminan Halal direkod dengan baik dengan merujuk kepada HAS 2011.

5.12 Alat dan Unsur Penyembahan

Alat dan unsur penyembahan tidak dibenarkan berada di kawasan pemprosesan bermula dari kawasan penerimaan bahan mentah sehingga produk siap, kawasan penyimpanan dan tempat penyajian.

5.13 Pengilangan Kontrak/ Original Equipment Manufacturing (OEM)

Bagi permohonan pengilangan kontrak (OEM) hendaklah mematuhi syarat-syarat berikut:

- i. Pemilik Produk/ Jenama/ Empunya Hak Mengilang hendaklah:
  - a. memastikan produk dikilangkan di kilang yang mempunyai sijil halal; dan
  - b. memohon sijil halal bagi semua kilang yang mengeluarkan produk yang sama.

ii. Pengilang hendaklah:

- a. merupakan pemegang Sijil Halal Malaysia; dan
- b. memastikan pemilik produk/ jenama/ empunya hak mengilang memohon pensijilan halal.

6. KEPERLUAN KHUSUS PENSIJILAN MENGIKUT SKIM

6.1 Produk Makanan/ Minuman/ Makanan Suplemen

6.1.1 Asas Rujukan

Pensijilan hendaklah mematuhi:

- i. MS1500: 2009 Makanan Halal Pengeluaran, Penyediaan, Pengendalian dan Penyimpanan Garis Panduan Umum (Semakan Kedua);
- ii. Akta Makanan 1983 (Akta 281), Peraturan-Peraturan Makanan 1985 dan Peraturan-Peraturan Kebersihan Makanan 2009;
- iii. keputusan Jawatankuasa Fatwa Majlis Kebangsaan Bagi Hal Ehwal Ugama Islam atau Fatwa yang diwartakan oleh negeri; dan
- iv. lain-lain peraturan dan garis panduan berkaitan.

6.1.2 Tanggungjawab Pengurusan

6.1.2.1 Kategori Multinasional

- i. menubuhkan Jawatankuasa Halal Dalaman;
- ii. melantik Eksekutif Halal:
- iii. melantik minima dua orang pekerja Muslim; dan
  - a. hendaklah berjawatan tetap, warganegara Malaysia, dan bertugas sepanjang masa di bahagian pengendalian/ pemprosesan makanan; dan
  - keperluan ini mestilah dipenuhi bagi setiap syif operasi kilang.
- iv. mewujudkan Sistem Jaminan Halal dengan merujuk kepada HAS 2011.

6.1.2.2 Kategori Industri Sederhana

Pemohon hendaklah:

- i. menubuhkan Jawatankuasa Halal Dalaman;
- ii. melantik Eksekutif Halal:
- iii. melantik minima dua orang pekerja Muslim: dan
  - a. hendaklah berjawatan tetap, warganegara Malaysia, dan bertugas sepanjang masa di bahagian pengendalian/ pemprosesan makanan: dan
  - b. keperluan ini mestilah dipenuhi bagi setiap syif operasi kilang.
- iv. mewujudkan Sistem Jaminan Halal dengan merujuk kepada HAS 2011.

6.1.2.3 Kategori Industri Kecil

- i. melantik seorang penyelia Muslim; dan:
  - hendaklah berjawatan tetap, warganegara Malaysia, dan bertugas di sepanjang rantaian pemprosesan makanan.
- ii. melantik minima seorang pekerja Muslim.
  - a. hendaklah berjawatan tetap dan bertugas sepanjang masa rantaian di bahagian pengendalian/ pemprosesan makanan.

6.1.2.4 Kategori Industri Mikro

Pemohon hendaklah:

- i. melantik minima seorang pekerja Muslim.
  - a. hendaklah berjawatan tetap dan bertugas sepanjang masa di bahagian pengendalian/pemprosesan makanan.

6.2 Premis Makanan

6.2.1 Asas Rujukan

Pensijilan hendaklah mematuhi:

- MS1500: 2009 Makanan Halal Pengeluaran, Penyediaan, Pengendalian dan Penyimpanan - Garis Panduan Umum (Semakan Kedua);
- ii. Akta Makanan 1983 (Akta 281), Peraturan-Peraturan Makanan 1985 dan Peraturan-Peraturan Kebersihan Makanan 2009;
- iii. keputusan Jawatankuasa Fatwa Majlis Kebangsaan Bagi Hal Ehwal Ugama Islam atau Fatwa yang diwartakan oleh negeri; dan
- iv. lain-lain peraturan dan garis panduan berkaitan.

6.2.2 Tanggungjawab Pengurusan Mengikut Sub Kategori

6.2.2.1 Restoran/Kantin/Kafe

- i. melantik seorang penyelia Muslim; dan
  - a. hendaklah berjawatan tetap, warganegara Malaysia, dan bertugas sepanjang masa di bahagian dapur/ pengendalian makanan.

- ii. melantik minima seorang pekerja Muslim.
  - a. hendaklah berjawatan tetap/ kontrak dan bertugas sepanjang masa di bahagian dapur/ pengendalian makanan: dan
  - b. keperluan ini mestilah dipenuhi bagi setiap syif operasi di premis.

6.2.2.2 Restoran Berangkai

Pemohon hendaklah:

- i. menubuhkan Jawatankuasa Halal Dalaman;
  - a. merujuk kepada HAS 2011; dan
  - b. keahlian adalah termasuk seorang wakil daripada dapur berpusat (*central kitchen*) dan/ atau pembelian berpusat (*central purchasing*).
- melantik minima dua orang pekerja Muslim di setiap premis; dan
  - a. hendaklah berjawatan tetap, dan bertugas sepanjang masa di bahagian dapur/ pengendalian makanan; dan
  - b. keperluan ini mestilah dipenuhi bagi setiap syif operasi di premis.
- iii. mewujudkan Sistem Jaminan Halal dengan merujuk kepada HAS 2011.

6.2.2.3 Restoran Français

- Francaisor/ Francaisi Induk hendaklah memastikan semua francaisi/ outlet memohon pensijilan halal;
- ii Françaisor/ Françaisi Induk hendaklah:
  - a. menubuhkan Jawatankuasa Halal Dalaman;
    - merujuk kepada HAS 2011; dan
    - keahlian adalah termasuk pegawai bertanggungjawab mengawal selia francaisi.

- b. melantik Eksekutif Halal: dan
- c. mewujudkan Sistem Jaminan Halal dengan merujuk kepada HAS 2011.

iii Françaisi hendaklah:

- a. melantik seorang Eksekutif Halal bagi francaisi yang mempunyai tiga buah restoran atau lebih; dan
- b. melantik seorang pekerja Muslim di setiap premis.
  - hendaklah berjawatan tetap/kontrak dan bertugas
  - sepanjang masa di bahagian dapur/ pengendalian makanan: dan
  - keperluan ini perlu dipenuhi bagi setiap syif operasi di premis.

6.2.2.4 Hotel (Dapur/ Restoran)

- i. menubuhkan Jawatankuasa Halal Dalaman;
  - merujuk kepada HAS 2011; dan
  - keahlian adalah termasuk ketua tukang masak.
- ii. melantik minima dua orang pekerja Muslim di setiap dapur/ restoran;
  - hendaklah berjawatan tetap/ kontrak dan bertugas sepanjang masa di bahagian dapur/ pengendalian makanan; dan
  - keperluan ini mestilah dipenuhi bagi setiap syif operasi di dapur.
- iii. mewujudkan Sistem Jaminan Halal dengan merujuk kepada HAS 2011;
- iv. memastikan semua dapur yang membekalkan makanan dan minuman ke restoran/ *coffee house* dan *function room* memohon Sijil Pengesahan Halal Malaysia; dan
- v. memastikan dapur terbuka (*open kitchen*) memohon Sijil Pengesahan Halal Malaysia bersama restoran.

6.2.2.5 Kafeteria Beroperasi di Medan Selera (Pengurusan Secara Berpusat)

- i. Permohonan hendaklah dibuat oleh pengurusan;
- ii. Pihak pengurusan/ pemohon hendaklah:
  - a. menubuhkan Jawatankuasa Halal Dalaman:
    - merujuk kepada HAS 2011: dan
    - keahlian adalah termasuk seorang wakil penyewa medan selera/kafetaria.
  - b. melantik minima seorang pekerja Muslim di setiap premis; dan
    - hendaklah berjawatan tetap, dan bertugas sepanjang masa di bahagian dapur/ pengendalian makanan; dan
    - keperluan ini mestilah dipenuhi bagi setiap syif operasi di premis.
  - mewujudkan Sistem Jaminan Halal dengan merujuk kepada HAS 2011.

6.2.2.6 Kiosk

- i. Pemohon hendaklah melantik minima seorang pekerja Muslim berjawatan tetap/ kontrak dan bertugas sepanjang masa di bahagian kiosk/ dapur/ pengendalian makanan; dan
- ii. Keperluan ini mestilah dipenuhi bagi setiap syif operasi kiosk

6.2.2.7 Katering/ Khidmat Penyajian Makanan/ Dapur Pusat Konvensyen/ Dapur Berpusat

- i. Bagi permohonan kategori kecil, pemohon hendaklah:
  - a. melantik seorang penyelia Muslim; dan
    - hendaklah berjawatan tetap/ kontrak, warganegara Malaysia, dan bertugas sepanjang masa di bahagian dapur/ pengendalian makanan.

- b. melantik minima seorang pekerja Muslim;
  - hendaklah berjawatan tetap, kompeten tentang sistem pengurusan halal dan bertugas sepanjang masa di bahagian dapur / pengendalian makanan; dan
  - keperluan ini mestilah dipenuhi bagi setiap syif operasi di premis.
- ii. Bagi permohonan kategori sederhana dan besar, pemohon hendaklah mewujudkan:
  - a. mewujudkan Jawatankuasa Halal Dalaman:
    - merujuk kepada HAS 2011; dan.
    - keahlian adalah termasuk ketua tukang masak.
  - b. melantik minima dua (2) orang pekerja Muslim di setiap dapur; dan.
    - hendaklah berjawatan tetap/ kontrak dan bertugas sepanjang masa di bahagian dapur; dan
    - keperluan ini juga mestilah dipenuhi bagi setiap syif operasi di dapur.
  - c. mewujudkan Sistem Jaminan Halal dengan merujuk kepada HAS 2011.

6.2.2.8 Premis Bergerak (Yang Mempunyai Pengurusan/ Dapur Berpusat Sahaja)

- i. melantik seorang penyelia Muslim; dan
  - hendaklah berjawatan tetap/ kontrak, warganegara Malaysia, dan bertugas sepanjang masa di bahagian pengurusan.
- ii. melantik minima seorang pekerja Muslim.
  - hendaklah berjawatan tetap/ kontrak, dan bertugas sepanjang masa di bahagian dapur/ pengendalian makanan: dan
  - keperluan ini mestilah dipenuhi bagi setiap syif operasi di premis.

6.2.2.9 Kedai Bakeri/ Kek/ Pastri

Pemohon hendaklah:

- i. melantik seorang penyelia Muslim; dan
  - hendaklah berjawatan tetap/ kontrak, warganegara Malaysia, dan bertugas sepanjang masa di bahagian pengurusan.
- ii. melantik minima seorang pekerja Muslim.
  - hendaklah berjawatan tetap/ kontrak, dan bertugas sepanjang masa di bahagian dapur/ pengendalian makanan: dan
  - keperluan ini mestilah dipenuhi bagi setiap syif operasi di premis.

6.3 Barang Gunaan

6.3.1 Asas rujukan

Pensijilan hendaklah mematuhi:

- i. MS 2200:2012 Barang Gunaan Islam Bahagian 2: Penggunaan Tulang, Kulit dan Bulu Haiwan Garis Panduan Umum;
- ii. keputusan Jawatankuasa Fatwa Majlis Kebangsaan Bagi Hal Ehwal Ugama Islam atau Fatwa yang diwartakan oleh negeri; dan
- iii. lain-lain peraturan dan garis panduan berkaitan.

6.3.2 Tanggungjawab Pengurusan

6.3.2.1 Kategori Multinasional

Pemohon hendaklah:

- i. menubuhkan Jawatankuasa Halal Dalaman:
  - merujuk kepada HAS 2011.
- ii. melantik Eksekutif Halal;
- iii. melantik minima dua orang pekerja Muslim; dan
  - hendaklah berjawatan tetap, warganegara Malaysia, kompeten tentang sistem pengurusan halal dan bertugas sepanjang masa di bahagian pengendalian/ pemprosesan produk/ barang gunaan.
- iv. mewujudkan Sistem Jaminan Halal dengan merujuk kepada HAS 2011.

6.3.2.2 Kategori Industri Sederhana

- i. menubuhkan Jawatankuasa Halal Dalaman:
  - merujuk kepada HAS 2011.
- ii. melantik Eksekutif Halal:
- iii. melantik minima dua orang pekerja Muslim; dan
  - hendaklah berjawatan tetap, warganegara Malaysia, kompeten tentang sistem pengurusan halal dan bertugas sepanjang masa di bahagian pengendalian/ pemprosesan produk/ barang gunaan.
- iv. mewujudkan Sistem Jaminan Halal dengan merujuk kepada HAS 2011.

6.3.2.3 Kategori Industri Kecil

Pemohon hendaklah:

- i. melantik seorang penyelia Muslim; dan;
  - hendaklah berjawatan tetap, warganegara Malaysia, dan bertugas sepanjang masa di bahagian pengendalian/ pemprosesan.
- ii. melantik minima seorang pekerja Muslim.
  - hendaklah berjawatan tetap dan bertugas sepanjang masa di bahagian pengendalian/ pemprosesan.

6.3.2.4 Kategori Industri Mikro

Pemohon hendaklah melantik:

- i. melantik minima seorang pekerja Muslim.
  - hendaklah berjawatan tetap dan bertugas sepanjang masa di bahagian pengendalian/ pemprosesan.

6.4 Kosmetik dan Dandanan Diri

6.4.1 Asas Rujukan

Pensijilan hendaklah mematuhi:

- i. MS 2200:2008 Barang Gunaan Islam Bahagian 1: Kosmetik dan Dandanan Diri Garis Panduan Umum;
- ii. Guidelines for Control of Cosmetic Products in Malaysia, National Pharmaceutical Control Bureau;
- iii. Guidelines on Cosmetic Good Manufacturing Practice, National Pharmaceutical Control Bureau;
- iv. Keputusan Jawatankuasa Fatwa Majlis Kebangsaan Bagi Hal Ehwal Ugama Islam atau Fatwa yang diwartakan oleh negeri; dan
- v. lain-lain peraturan dan garis panduan berkaitan.

6.4.2 Tanggungjawab Pengurusan

6.4.2.1 Kategori Multinasional

Pemohon hendaklah:

- i. menubuhkan Jawatankuasa Halal Dalaman;
  - merujuk kepada HAS 2011.
- ii. melantik Eksekutif Halal;
- iii. melantik minima dua orang pekerja Muslim; dan
  - hendaklah berjawatan tetap, warganegara Malaysia, kompeten tentang sistem pengurusan halal dan bertugas sepanjang masa di bahagian pengendalian/ pemprosesan produk/ barang gunaan.
- mewujudkan Sistem Jaminan Halal dengan merujuk kepada HAS 2011

6.4.2.2 Kategori Industri Sederhana

- i. menubuhkan Jawatankuasa Halal Dalaman;
  - merujuk kepada HAS 2011.
- ii. melantik Eksekutif Halal;
- iii. melantik minima dua orang pekerja Muslim; dan
  - hendaklah berjawatan tetap, warganegara Malaysia, kompeten tentang sistem pengurusan halal dan bertugas sepanjang masa di bahagian pengendalian/ pemprosesan produk/ barang gunaan.
- iv. mewujudkan Sistem Jaminan Halal dengan merujuk kepada HAS 2011.

6.4.2.3 Kategori Industri Kecil

Pemohon hendaklah:

- i. melantik seorang penyelia Muslim; dan;
  - hendaklah berjawatan tetap, warganegara Malaysia, dan bertugas sepanjang masa di bahagian pengendalian/ pemprosesan.
- ii. melantik minima seorang pekerja Muslim.
  - hendaklah berjawatan tetap dan bertugas sepanjang masa di bahagian pengendalian/ pemprosesan.

6.4.2.4 Kategori Industri Mikro

Pemohon hendaklah melantik:

- i. melantik minima seorang pekerja Muslim.
  - hendaklah berjawatan tetap dan bertugas sepanjang masa di bahagian pengendalian/ pemprosesan.

6.4.3 Keperluan Produk

Pemohon hendaklah memastikan produk telah didaftarkan dan telah mendapatkan surat kelulusan pendaftaran produk daripada Biro Pengawalan Farmaseutikal Kebangsaan (BPFK).

6.5 Farmaseutikal

6.5.1 Asas Rujukan

Pensijilan hendaklah mematuhi:

- i. MS2424:2012 Halal Pharmaceuticals General Guidelines;
- ii. Pharmaceutical Inspection Co-operation Scheme (PICs);
- iii. keputusan Jawatankuasa Fatwa Majlis Kebangsaan Bagi Hal Ehwal Ugama Islam atau Fatwa yang diwartakan oleh negeri; dan
- iv. lain-lain peraturan dan garis panduan berkaitan.

6.5.2 Tanggungjawab Pengurusan

6.5.2.1 Kategori Multinasional

Pemohon hendaklah:

- i. menubuhkan Jawatankuasa Halal Dalaman:
  - merujuk kepada HAS 2011.
- ii. melantik Eksekutif Halal;
- iii. melantik minima dua orang pekerja Muslim; dan
  - hendaklah berjawatan tetap, warganegara Malaysia, kompeten tentang sistem pengurusan halal dan bertugas sepanjang masa di bahagian pengendalian/ pemprosesan produk/ barang gunaan.
- iv. mewujudkan Sistem Jaminan Halal dengan merujuk kepada HAS 2011.

6.5.2.2 Kategori Industri Sederhana

Pemohon hendaklah:

- i. menubuhkan Jawatankuasa Halal Dalaman:
  - merujuk kepada HAS 2011.
- ii. melantik Eksekutif Halal:
- iii. melantik minima dua orang pekerja Muslim; dan
  - hendaklah berjawatan tetap, warganegara Malaysia, kompeten tentang sistem pengurusan halal dan bertugas sepanjang masa di bahagian pengendalian/ pemprosesan produk/ barang gunaan.
- iv. mewujudkan Sistem Jaminan Halal dengan merujuk kepada HAS 2011.

6.5.2.3 Kategori Industri Kecil

Pemohon hendaklah:

- i. melantik seorang penyelia Muslim; dan
  - hendaklah berjawatan tetap, warganegara Malaysia, dan bertugas sepanjang masa di bahagian pengendalian/ pemprosesan.
- ii. melantik minima seorang pekerja Muslim.
  - hendaklah berjawatan tetap dan bertugas sepanjang masa di bahagian pengendalian/ pemprosesan.

6.5.2.4 Kategori Industri Mikro

Pemohon hendaklah melantik:

- i. melantik minima seorang pekerja Muslim.
  - hendaklah berjawatan tetap dan bertugas sepanjang masa di bahagian pengendalian/ pemprosesan.

6.5.3 Keperluan Produk

Pemohon hendaklah memastikan produk telah didaftarkan dan telah mendapatkan surat kelulusan pendaftaran produk daripada Biro Pengawalan Farmaseutikal Kebangsaan (BPFK).

6.6 Rumah Sembelih

6.6.1 Asas Rujukan

Pensijilan hendaklah mematuhi:

- i. MS1500: 2009 Makanan Halal Pengeluaran, Penyediaan, Pengendalian dan Penyimpanan Garis Panduan Umum (Semakan Kedua);
- ii. Malaysia Protocol for Halal Meat and Poultry Productions;

- iii. Akta Makanan 1983 (Akta 281), Peraturan-Peraturan Makanan 1985 dan Peraturan-Peraturan Kebersihan Makanan 2009:
- iv. Animal Rules 1962, Akta Binatang 1953 (Semakan 2006), Akta Rumah Penyembelihan (Penswastaan) 1993 atau Ordinance Sabah Slaughterhouse Rules 2004 (Sabah) atau Veterinary Public Health Ordinance, 1999 (Sarawak);
- v. Akta Kerajaan Tempatan 1976 (Akta 171);
- vi. Undang-undang Kecil Pihak Berkuasa Tempatan (PBT);
- vii. keputusan Jawatankuasa Fatwa Majlis Kebangsaan Bagi Hal Ehwal Ugama Islam atau Fatwa yang diwartakan oleh negeri; dan
- viii. lain-lain peraturan dan garis panduan berkaitan.

6.6.2 Tanggungjawab Pengurusan

6.6.2.1 Kategori Besar dan Sederhana

Pemohon hendaklah:

- i. mewujudkan Jawatankuasa Halal Dalaman;
  - merujuk kepada HAS 2011; dan
  - keahlian adalah termasuk pemeriksa halal Muslim (*Muslim halal checker*)/ penyembelih bertauliah.
- ii. melantik seorang Eksekutif Halal/ penyelia halal Muslim:
- iii. melantik minima seorang pemeriksa halal Muslim (Muslim halal checker);
  - hendaklah mempunyai sijil/ kad tauliah penyembelih daripada MAIN/ JAIN, bertugas sepanjang masa semasa penyembelihan dijalankan dan menghadiri kursus berkaitan penyembelihan halal.
- iv. melantik minima dua orang penyembelih Muslim. Jumlah keseluruhan penyembelih hendaklah bersesuaian dengan jumlah sembelihan; dan

- hendaklah mempunyai sijil/ kad tauliah penyembelihan daripada MAIN/ JAIN, bertugas sepanjang masa penyembelihan dijalankan dan menghadiri kursus berkaitan penyembelihan halal.
- v. mewujudkan Sistem Jaminan Halal dengan merujuk kepada HAS 2011.

6.6.2.2 Kategori Kecil

Pemohon hendaklah:

- i. melantik minima dua orang penyembelih Muslim. Jumlah keseluruhan penyembelih hendaklah bersesuaian dengan jumlah sembelihan;
- ii. mempunyai sijil/ kad tauliah penyembelihan oleh MAIN/ JAIN, bertugas sepanjang masa semasa penyembelihan dijalankan dan menghadiri kursus berkaitan penyembelihan halal; dan
- iii. melantik minima seorang pemeriksa halal Muslim (*Muslim halal checker*) (kecuali bagi penyembelihan yang kurang daripada 500 ekor unggas sehari).

6.6.3 Keperluan Lain

i. Rumah sembelih

- a. bersih dan mematuhi kriteria kebersihan pihak berkuasa bertauliah yang bertanggungjawab; dan
- b. berasingan daripada rumah kediaman/ penginapan pekerja.

ii. Haiwan

- a. haiwan yang halal;
- b. bernyawa atau diyakini masih bernyawa (*hayat-mustaqirrah*) ketika penyembelihan dilakukan; dan
- c. sihat dan telah diluluskan oleh pihak berkuasa bertauliah yang berkenaan.

iii. Penvembelih

- a. seorang Islam yang waras, *baligh* dan mengamalkan ajaran Islam;
- b. mempunyai pemahaman dan pengetahuan mengenai peraturan dan syarat penyembelihan halal;
- c. mempunyai sijil/ kad tauliah penyembelihan halal yang masih sah laku daripada MAIN/ JAIN; dan
- d. pertukaran penyembelih hendaklah dilakukan setelah sembelihan mencapai maksimum 3,000 ekor bagi unggas dan maksimum 25 ekor bagi ruminan.

iv. Alat sembelihan

- a. aliran, alat dan kelengkapan penyembelihan hendaklah dikhaskan untuk penyembelihan halal sahaja;
- b. pisau atau mata pisau yang digunakan hendaklah tajam dan bersih daripada najis, darah dan kotoran lain;
- pisau hendaklah mencukupi dan tidak diperbuat daripada tulang, kuku dan gigi;
- d. pisau atau mata pisau yang digunakan hendaklah dibersihkan menggunakan air yang mengalir;
- e. penggunaan kejutan elektrik (*stunning*) tertakluk kepada MS1500: 2009 dan keputusan Jawatankuasa Fatwa Majlis Kebangsaan Bagi Hal Ehwal Ugama Islam atau Fatwa yang diwartakan oleh negeri; dan
- f. parameter untuk kejutan elektrik (*stunning*) hendaklah menepati keperluan MS1500: 2009 dan mempunyai mekanisma kawalan yang bersesuaian.

v. Pemeriksa Halal Muslim (Muslim Halal Checker)

- a. seorang Islam yang waras, *baligh* dan mengamalkan ajaran Islam;
- b. mempunyai sijil/ kad tauliah penyembelihan halal yang masih sah laku daripada MAIN/ JAIN;
- c. mempunyai pemahaman dan pengetahuan mengenai peraturan dan syarat penyembelihan halal;
- d. bertugas sepanjang masa penyembelihan dijalankan; dan
- e. menghadiri kursus berkaitan penyembelihan halal;
- f. membuat penelitian terhadap haiwan yang disembelih iaitu:

- haiwan yang hendak disembelih mestilah bernyawa atau diyakini masih bernyawa (*hayat-mustaqirrah*) ketika penyembelihan dilakukan;
- putus halkum;
- putus urat mari';
- putus urat darah (wadajain); dan
- sempurna mati sebelum aktiviti pemprosesan selanjutnya.

6.6.4 Pengendalian

- i. Haiwan yang disembelih menggunakan kaedah konvensional hendaklah dikendalikan dengan baik;
- ii. Haiwan yang tidak sempurna sembelihan mengikut Hukum Syarak hendaklah diasingkan dan dilabelkan sebagai tidak halal;
- iii. Penyembelihan hendaklah dilakukan hanya sekali;
- iv. Pergerakan pisau yang berulang-ulang semasa penyembelihan dibenarkan asalkan pisau yang digunakan itu tidak diangkat semasa penyembelihan;
- v. Haiwan yang disembelih tidak dilonggokkan atau bertindihan bagi mengelakkan haiwan tersebut mati disebabkan kelemasan;
- vi. Penyembelihan hendaklah dilakukan bermula dengan memotong pada bahagian leher di bawah biji *halqum* bagi haiwan berleher pendek dan selepas biji *halqum* bagi haiwan yang berleher panjang;
- vii. Tiada sebarang proses dilakukan selepas sembelihan sebelum haiwan tersebut benar-benar mati: dan
- viii. Sisa buangan hendaklah dikendalikan mengikut undangundang berkaitan.

6.6.5 Rekod

- i. Mempunyai Sijil Pemeriksaan Veterinar/ surat perakuan daripada Jabatan Perkhidmatan Veterinar;
- ii. Mempunyai rekod-rekod berkaitan operasi penyembelihan;
- iii. Mempunyai rekod pemantauan penggunaan *stunning* (Eksekutif Halal perlu sentiasa mengambil sampel bagi verifikasi kadar voltan).

6.7 Logistik

6.7.1 Asas Rujukan

Pensijilan hendaklah mematuhi:

- i. MS2400 -1: 2010 Halalan Toyyiban Assurance Pipeline Part 1: Management System Requirements for Transportation of Goods and/ or Cargo Chain Services;
- ii. MS 2400 -2:2010 Halalan Toyyiban Assurance Pipeline Part 2: Management System Requirements for Warehousing and Related Activities;
- iii. keputusan Jawatankuasa Fatwa Majlis Kebangsaan Bagi Hal Ehwal Ugama Islam atau Fatwa yang diwartakan oleh negeri; dan
- iv. lain-lain peraturan dan garis panduan berkaitan.

6.7.2 Tanggungjawab Pengurusan

Pemohon hendaklah:

- i. mewujudkan Jawatankuasa Halal Dalaman;
  - merujuk kepada HAS 2011.

- ii. melantik minima dua orang pekerja Muslim; dan
  - hendaklah berjawatan tetap, warganegara Malaysia, kompeten tentang Sistem Pengurusan Halal dan bertugas sepanjang masa mengendali/ menyelaras operasi logistik.
- iii. mewujudkan Sistem Jaminan Halal dengan merujuk kepada HAS 2011

6.7.3 Syarat-syarat Mengikut Kategori Logistik

i. Penggudangan

- a. semua barangan yang disimpan di kawasan gudang yang hendak dipersijilkan halal perlulah terdiri daripada barangan/ produk halal sahaja;
- b. mempunyai sistem dokumentasi halal yang sentiasa dikemaskini;
- c. barangan/ produk halal hendaklah diasingkan mengikut kategori yang bersesuaian seperti produk kering diasingkan daripada produk basah;
- d. mempunyai kawalan suhu penyimpanan yang baik dan mengikut kesesuaian barangan/ produk halal yang disimpan;
- e. pemohon hendaklah memastikan kawalan makhluk perosak dijalankan dengan sistematik;
- f. kawasan penggudangan hendaklah mempunyai mekanisma pengawalan penggudangan bagi mencegah binatang dan orang yang tidak berkenaan (*unauthorised personnel*) memasuki atau berada di kawasan penggudangan;
- g. sistem pengesanan halal berfungsi dengan efektif;
- h. alat dan unsur penyembahan agama tidak dibenarkan sama sekali berada di dalam kawasan penggudangan;
- i. proses sertu hendaklah dilakukan sekiranya didapati gudang tersebut tercemar dengan bahan yang dikategorikan sebagai najis *mughallazah*; dan
- j. persekitaran kawasan penggudangan hendaklah bersih dan mengikut jadual sanitasi yang teratur.

ii. Pengangkutan

- a. semua barangan yang diangkut hendaklah barangan/ produk halal sahaja;
- b. pemohon hendaklah mempunyai sistem pengesanan halal yang efektif termasuk rekod pergerakan terkini;
- c. pemohon hendaklah mempunyai Sistem Jaminan Halal termasuk mewujudkan peraturan khusus bagi pekerja serta melaksanakan amalan kebersihan yang baik (GHP);
- d. pengangkutan/ kontena yang diragui status halal wajib disertu sebelum penyimpanan barang-barang halal;
- e. mempunyai kawalan suhu penyimpanan yang baik dan mengikut kesesuaian barangan/ produk halal yang diangkut; dan
- f. barangan/ produk halal hendaklah diasingkan mengikut kategori yang bersesuaian seperti produk kering diasingkan daripada produk basah.

7. PROSEDUR PERMOHONAN MENGIKUT SKIM

- 7.1 Semua permohonan Sijil Pengesahan Halal Malaysia hendaklah dibuat secara *online* melalui sistem MYeHALAL di www.halal.gov.my;
- 7.2 Dokumen sokongan hendaklah diserahkan kepada JAKIM/ JAIN setelah borang permohonan dihantar secara *online*;
- 7.3 Bagi permohonan pembaharuan, hendaklah dikemukakan selewatlewatnya tiga bulan sebelum tamat tempoh Sijil Pengesahan Halal;
- 7.4 Permohonan yang tidak lengkap akan ditolak oleh sistem MYeHALAL secara automatik;
- 7.5 Permohonan yang lengkap akan menerima surat bayaran caj perkhidmatan pensijilan;
- 7.6 Permohonan bagi restoran berangkai/ francais akan diuruskan oleh JAKIM; dan
- 7.7 Permohonan yang layak mengikut skim:
  - i. Produk Makanan/ Minuman/ Makanan Supplemen
    - a. Pengeluar/ Pengilang Produk (manufacturer/ producer);
    - b. Pengilangan Kontrak (Original Equipment Manufacturer);
    - c. Pengusaha Pembungkusan Semula (repacker); dan
    - d. Dapur Berpusat (Central Kitchen).
  - ii Premis Makanan
    - a. Restoran/Kantin/Kafe;
    - b. Restoran Berangkai;
    - c. Restoran Français;
    - d. Hotel (Dapur/ Restoran);
    - e. Kafeteria Beroperasi di Medan Selera (Pengurusan Selera Berpusat)
    - f. Kiosk:
    - g. Katering/ Khidmat Penyajian Makanan/ Dapur Pusat Konvensyen/ Dapur Berpusat;
    - h. Premis Bergerak (Yang Mempunyai Pengurusan/ Dapur Berpusat Sahaja); dan
    - Kedai Bakeri/ Kek/ Pastri

iii. Barang Gunaan

- a. Pengeluar/Pengilang Produk (manufacturer/ producer):
- b. Pengilangan Kontrak (original equipment manufacturer); dan
- c. Pengusaha Pembungkusan Semula (repacker).

iv Kosmetik dan Dandanan Diri

- a. Pengeluar/Pengilang Produk (manufacturer/ producer);
- b. Pengilangan Kontrak (original equipment manufacturer); dan
- c. Pengusaha Pembungkusan Semula (repacker).

v Farmaseutikal

- a. Pengeluar/Pengilang Produk (manufacturer/ producer);
- b. Pengilangan Kontrak (original equipment manufacturer); dan
- c. Pengusaha Pembungkusan Semula (repacker).

vi. Logistik

- a. Syarikat Perkhidmatan Penggudangan; dan
- b. Syarikat Perkhidmatan Pengangkutan.

vii Rumah Sembelih

- a. Rumah Sembelih Unggas; dan
- b. Rumah Sembelih Ruminan.

8. FI PENSIJILAN

- 8.1 Fi yang dikenakan adalah untuk tempoh dua tahun kecuali permohonan rumah sembelih iaitu untuk tempoh satu tahun sahaja;
- 8.2 Kadar fi adalah ditetapkan mengikut skim Pensijilan Halal Malaysia dan kategori industri serta tertakluk kepada perubahan;
- 8.3 Pembayaran fi hendaklah dibuat dalam bentuk wang pos (*portal order*) atau kiriman wang (*money order*) atau deraf bank atau bayaran atas talian (*online payment*) kepada JAKIM/ MAIN/ JAIN; dan
- 8.4 Fi yang telah dibayar tidak akan dikembalikan.

9. PROSEDUR PENGAUDITAN

Pengauditan akan dilakukan setelah permohonan memenuhi semua prosedur yang ditetapkan.

9.1 Pegawai Audit

- i. Pegawai Audit hendaklah bukan terdiri daripada ahli Panel Pengesahan Halal;
- ii. Pengauditan hendaklah dilakukan oleh minima dua orang pegawai yang kompeten di dalam:
  - a. bidang hal ehwal Islam; dan
  - b. bidang teknikal yang berkaitan.

9.2 Skop Pemeriksaan

- i. Pemeriksaan merangkumi keperluan umum dan khusus pensijilan termasuk perkara-perkara berikut:
  - a. dokumentasi dan profil syarikat;
  - b. sistem kawalan halal dalaman:
  - c. bahan mentah/ ramuan dan bahan bantuan pemprosesan;
  - d. peralatan;
  - e. pembungkusan dan pelabelan;
  - f. penyimpanan;
  - g. pemprosesan;
  - h. pengangkutan;
  - i. pekerja;
  - j. sistem sanitasi dan kebersihan premis;
  - k. pengurusan sisa buangan; dan
  - 1. fizikal premis.
- ii. Audit pengesahan di lapangan akan merangkumi perkara berikut:
  - a. mesyuarat pembukaan;
  - b. semakan dokumen;
  - c. pemeriksaan lapangan;
  - d. penilaian akhir; dan
  - e. mesyuarat penutup.

- iii. Auditor berhak diberi akses kepada keseluruhan premis:
  - a. auditor berhak mengambil gambar bagi tujuan pembuktian;
  - b. salinan laporan audit hendaklah diserahkan kepada pemohon untuk tindakan; dan
  - c. auditor boleh melakukan audit susulan selepas tindakan pembetulan dilaksanakan bagi tujuan verifikasi.

9.3 Persampelan

- i. Auditor berhak mengambil sampel produk, bahan mentah/ ramuan atau lain-lain yang diragui status halal untuk tujuan analisis makmal mengikut prosedur yang ditetapkan;
- ii. Sampel produk, bahan pembungkusan, label atau lain-lain yang dirasakan perlu boleh diambil untuk penelitian Panel Pengesahan Halal;
- iii. Segala kos yang melibatkan kajian atau ujian makmal tentang bahan ramuan produk ditanggung sepenuhnya oleh pihak pemohon atau syarikat berkenaan; dan
- iv. Ujian makmal hendaklah dibuat di makmal kerajaan yang diakreditasi berdasarkan kepada ISO/ IEC 17025 bagi skop yang berkaitan. Buat masa ini, makmal Jabatan Kimia Malaysia adalah makmal rasmi bagi Pensijilan Halal Malaysia.

9.4 Prosedur Pengauditan Semula

- i. Pengauditan semula adalah berdasarkan kepada keputusan Panel Pengesahan Halal; dan
- ii. Pengauditan semula hanya dilakukan sekali sahaja.

10. PEMANTAUAN DAN PENGUATKUASAAN

Pemantauan dan penguatkuasaan akan dibuat kepada semua pemegang Sijil Pengesahan Halal Malaysia atau yang menggunakan sebarang ungkapan halal/label halal/logo halal.

10.1 Undang-undang

Pemeriksaan pemantauan dan penguatkuasaan adalah terikat dengan undang-undang berkaitan yang diamalkan dan dikuatkuasakan dalam negara ini seperti berikut:

- i. Akta Perihal Dagangan 2011;
- ii. Manual Prosedur Pensiiilan Halal Malaysia:
- iii. Akta Makanan 1983 (Akta 281), Peraturan-peraturan Makanan 1985 dan Peraturan-Peraturan Kebersihan Makanan 2009;
- iv. Animal Rules 1962 Akta Binatang 1953 (Semakan 2006), Peraturan Haiwan 1962, Akta Rumah Penyembelihan (Penswastaan) 1993 dan Akta Lembaga Kemajuan Ternakan Negara (Pembubaran), 1983;
- v. Akta Kastam 1967 (Larangan Mengenai Import 1998);
- vi. Akta Kerajaan Tempatan 1976 (Akta 171) dan Undang- undang Kecil Pihak Berkuasa Tempatan (PBT);
- vii. Akta/ Enakmen Pentadbiran Agama Islam Negeri; dan
- viii. Akta Cap Dagangan 1976.

10.2 Pelaksanaan

Semua pemeriksaan pemantauan dan penguatkuasaan hendaklah dilakukan tanpa pemakluman awal mengikut peruntukan MPPHM 2014 dan semua peraturan-peraturan yang sedang berkuatkuasa. Selepas pemeriksaan dibuat, Pegawai Pemeriksa hendaklah meninggalkan sesalinan Notis Pemantauan Pensijilan Halal Malaysia kepada syarikat.

10.3 Jenis Pemeriksaan

i Pemeriksaan berkala

adalah pemeriksaan secara terancang dan berterusan dari semasa ke semasa terhadap pemegang Sijil Pengesahan Halal Malaysia bagi menilai kepatuhan terhadap pensijilan dan penggunaan logo serta piawaian halal;

ii. Pemeriksaan penguatkuasaan

adalah pemeriksaan yang dilakukan oleh JAKIM/ MAIN/ JAIN bersama agensi penguatkuasa lain sama ada hasil daripada aduan awam atau aktiviti pemeriksaan berkala;

iii Pemeriksaan susulan

adalah pemeriksaan terhadap syarikat yang gagal mematuhi Prosedur Pensijilan Halal Malaysia berdasarkan pemeriksaan terdahulu;

iv Pemeriksaan berdasarkan aduan

dilakukan setelah menerima aduan awam mengenai penyalahgunaan logo halal/ sijil pengesahan halal atau terdapat keraguan ke atas produk dan barang gunaan, premis makanan, rumah sembelih, logistik atau syarikat yang telah diberikan Sijil Pengesahan Halal Malaysia, menggunakan logo halal atau perbahasaan halal.

10.4 Kategori Kesalahan dan Tindakan

10.4.1 Kesalahan kecil

- i. Kesalahan teknikal yang akan diberi amaran oleh Pegawai Pemeriksa untuk dibuat tindakan pembetulan adalah:
  - a. kebersihan premis;
  - b. kebersihan peralatan;
  - c. kebersihan pekerja;
  - d. kebersihan persekitaran;
  - e. kawalan makhluk perosak;
  - f. kesalahan-kesalahan lain berkaitan kebersihan dan sanitasi;

- g. pengendali makanan tidak mendapat pelalian anti Typhoid;
- h. gagal mengemukakan dokumen yang dikehendaki oleh Pegawai Pemeriksa; dan
- i. pertukaran/ penambahan pengeluar bahan mentah yang mempunyai Sijil Pengesahan Halal tanpa memaklumkan secara bertulis kepada JAKIM/ MAIN/ JAIN.

ii Tindakan:

- a. Notis Pemantauan Pensijilan Halal dan Notis ketidakakuran Pensijilan Halal Malavsia dikeluarkan;
- amaran supaya pembetulan dibuat serta merta atau dalam tempoh 14 hari atau mana-mana tempoh lain yang bersesuaian;
- c. Pegawai Pemeriksa akan melakukan pemeriksaan susulan selepas tamat tempoh yang ditetapkan (jika perlu). Jika gagal melaksanakan tindakan pembetulan dalam tempoh tersebut, Notis Penggantungan/Penarikan Sijil Pengesahan Halal Malaysia akan dikeluarkan dan Sijil Pengesahan Halal Malaysia akan digantung; dan
- d. status Sijil Pengesahan Halal Malaysia yang digantung akan ditentukan oleh Panel Pengesahan Halal.

10.4.2 Kesalahan Besar

- i. Kesalahan teknikal yang boleh dikenakan tindakan penggantungan Sijil Pengesahan Halal Malaysia oleh Pegawai Pemeriksa dan perlu dikemukakan kepada Panel Pengesahan Halal untuk keputusan muktamad.
  - a. perubahan/ penambahan pembekal/ pengeluar yang tidak mendapat pengesahan halal dari JAKIM/ MAIN/ JAIN;
  - b. perubahan/ penambahan pembekal/ pengeluar yang tidak mendapat pengesahan halal dari badan pensijilan halal luar negara yang diiktiraf;
  - c. menggunakan Logo Halal Malaysia pada produk yang tidak terdapat di dalam Sijil Pengesahan Halal Malaysia;
  - d. pemalsuan Sijil Pengesahan Halal Malaysia atau penyalahgunaan Logo Halal Malaysia;
  - e. meminjam atau menyerahkan Sijil Pengesahan Halal Malaysia asal kepada premis atau syarikat lain;

- f. mengubahsuai maklumat yang terdapat pada Sijil Pengesahan Halal Malaysia:
- g. menukar atau menambah bahan ramuan yang telah diisytihar dalam borang permohonan tanpa kebenaran bertulis daripada JAKIM/ MAIN/ JAIN;
- h. tiada pekerja Muslim atau jumlah pekerja Muslim tidak memenuhi prosedur ditetapkan di kawasan pemprosesan/ dapur;
- mengguna dan mempamerkan Sijil Pengesahan Halal Malaysia yang tamat tempoh;
- j. alat/ unsur penyembahan agama terletak di kawasan pemprosesan/ dapur;
- k. tidak mematuhi mana-mana piawaian halal Malaysia yang berkaitan; dan
- 1. gagal mematuhi arahan pembetulan kesalahan kecil.

ii. Tindakan:

- a. Sijil Pengesahan Halal Malaysia digantung;
- b. Notis Pemantauan Pensijilan Halal Malaysia, Notis Ketidakakuran Pensijilan Halal Malaysia dan Notis Penggantungan/ Penarikan Sijil Pengesahan Halal Malaysia akan dikeluarkan kepada syarikat;
- c. laporan penggantungan akan dikemukakan kepada Panel Pengesahan Halal untuk keputusan muktamad sama ada:
  - perlu dibuat pemeriksaan semula; atau
  - Sijil Pengesahan Halal Malaysia dikembalikan semula; atau
  - Sijil Pengesahan Halal Malaysia tersebut ditarik balik
- d. sekiranya syarikat gagal mematuhi arahan pembetulan oleh Panel Pengesahan Halal, maka Sijil Pengesahan Halal Malaysia akan ditarik balik; dan
- e. JAKIM/ JAIN boleh menyenaraikan syarikat yang digantung Sijil Pengesahan Halal Malaysia di dalam portal halal.

10.4.3 Kesalahan Serius

- i. Kesalahan yang melibatkan kesalahan Syariah dan teknikal yang boleh membawa kepada penarikan balik Sijil Pengesahan Halal Malaysia oleh Pegawai Pemeriksa dan perlu dikemukakan kepada Panel Pengesahan Halal untuk keputusan muktamad.
- ii. Kesalahan Syariah adalah kesalahan yang melibatkan Hukum Syarak seperti berikut:
  - a. pengesahan status haram oleh JAKIM/ MAIN/ JAIN/ agensi agama Islam yang berkaitan terhadap produk/ bahan ramuan/ peralatan dan lain-lain;
  - b. penggunaan bahan haram setelah memiliki Sijil Pengesahan Halal Malaysia;
  - c. percampuran/ penyimpanan antara bahan halal dengan bahan haram;
  - d. penyimpanan produk halal bersama produk haram;
  - e. peralatan yang digunakan bercampur aduk antara halal dan haram;
  - f. memproses haiwan yang tidak sempurna sembelihan atau tidak sempurna mati; dan
  - g. penggunaan alat *stunning* sehingga boleh menyebabkan haiwan mati atau *hayat mazboh*.
- iii. Kesalahan teknikal adalah kesalahan yang tidak melibatkan Hukum Syarak seperti berikut:
  - a. perpindahan premis/ kilang tanpa memaklumkan kepada JAKIM/ MAIN/ JAIN;
  - b. perubahan pengurusan dan nama syarikat tanpa memaklumkan kepada JAKIM/ MAIN/ JAIN:
  - c. Penyembelih dan Pemeriksa Halal Muslim (*Muslim Halal Checker*) tidak bertauliah atau tauliah penyembelihnya tamat tempoh;
  - d. kejutan (*stunning*) bagi pelalian haiwan tidak mengikut standard yang ditetapkan;
  - e. alat kejutan (stunner) dikawal oleh pekerja bukan Muslim;
  - f. membawa masuk bahan haram ke premis atau syarikat

- yang telah mendapat Sijil Pengesahan Halal Malaysia;
- g. menggunakan bahan terlarang yang dikuatkuasakan di bawah Akta Makanan dan undang-undang berkaitan;

iv Tindakan:

- Sijil Pengesahan Halal Malaysia ditarik balik dengan serta merta:
- Notis Pemantauan dan Notis Penarikan balik Sijil Pengesahan Halal Malaysia akan dikeluarkan kepada syarikat;
- c. laporan penarikan Sijil Pengesahan Halal Malaysia akan dikemukakan kepada Panel Pengesahan Halal untuk keputusan muktamad;
- JAKIM/ MAIN/ JAIN boleh menyenaraikan syarikatsyarikat yang ditarik balik Sijil Pengesahan Halal Malaysia di dalam portal halal; dan
- e. sekiranya terdapat salah satu *outlet* yang ditarik balik Sijil Pengesahan Halal Malaysianya disebabkan kesalahan serius, maka semua *outlet* yang lain juga turut ditarik balik.

10.5 Persampelan

Pegawai Pemeriksa hendaklah mengambil sampel sekiranya premis didapati melakukan atau disyaki melakukan sebarang kesalahan atau penyelewengan. Prosedur persampelan merujuk kepada klausa 9.3.

10.6 Proses Pendakwaan

- i. Proses pendakwaan akan dilakukan sama ada oleh Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan (KPDNKK) atau lain-lain agensi penguatkuasa berdasarkan input dari JAKIM/MAIN/JAIN mengenai perihal halal;
- ii. JAKIM/ MAIN/ JAIN akan dipanggil sebagai saksi dalam proses perbicaraan di mahkamah; dan
- iii. keputusan mahkamah boleh dihebahkan oleh JAKIM/ MAIN/ JAIN untuk makluman awam.

10.7 Aduan

- i Aduan boleh dibuat melalui:
  - a. borang aduan;
  - b surat:
  - c. e-mail/ aduan dalam talian (online); atau
  - d telefon
- ii. Aduan yang diterima hendaklah berkaitan perihal halal sahaja seperti pemalsuan logo, keraguan status halal ramuan atau kesalahan yang dikategorikan sebagai kesalahan kecil/ besar/ serius; dan
- iii. Semua aduan hendaklah disalurkan kepada JAKIM/ MAIN/ JAIN untuk tindakan selanjutnya.

10.8 Penerimaan Aduan

- i. Semua aduan akan direkodkan;
- ii. Aduan yang lengkap sahaja akan diambil tindakan;
- iii. Aduan akan diklasifikasikan mengikut jenis; sama ada berkaitan Prosedur Pensijilan Halal Malaysia atau di luar bidang kuasa JAKIM/MAIN/ JAIN; dan
- iv. Sekiranya aduan dapat diselesaikan, maka penjelasan akan diberikan kepada pengadu sama ada melalui e-mail, telefon, SMS, surat dan sebagainya.

10.9 Keputusan Aduan

- i. Pengadu akan dimaklumkan mengenai semua keputusan atau tindakan yang telah diambil; dan
- ii. Sekiranya melibatkan kesalahan besar dan serius, ianya akan dinyatakan dalam Portal Halal atau penerbitan yang bersesuaian untuk tatapan umum.

10.10 Bantahan

- i. Bantahan boleh dikemukakan bermula daripada proses permohonan sehingga sebelum keputusan Panel Pengesahan Halal Malaysia dikeluarkan:
- ii. Bantahan yang dikemukakan boleh mempengaruhi tempoh proses permohonan: dan
- iii. Keputusan terhadap bantahan adalah muktamad.

10.11 Rayuan

- i. Keahlian Panel Rayuan terdiri daripada;
  - a. Pengerusi JAKIM/ MAIN/ JAIN;
  - Setiausaha Unit/ Cawangan/ Bahagian yang terlibat dalam pengurusan Pensijilan Halal Malaysia;
  - c. Ahli Wakil Pejabat Penasihat Undang-undang JAKIM/ Negeri; dan
  - d. Ahli dua orang wakil dari JAKIM/ MAIN/ JAIN
- ii. Rayuan hendaklah dibuat secara bertulis kepada Setiausaha Panel Rayuan. Tempoh rayuan adalah dua minggu selepas keputusan dimaklumkan kepada pemohon/ pemegang sijil halal dan rayuan selepas tempoh tersebut tidak akan dilayan;
- iii. Rayuan yang diterima hendaklah hanya berkaitan dengan prosedur Pensijilan Halal Malaysia iaitu tidak melibatkan kes-kes berkaitan kesalahan undang-undang dan piawaian halal;
- iv. Rayuan akan diteliti bagi mengenalpasti jenis rayuan, kes, dan cawangan/ unit yang bertanggungjawab;
- v. Keputusan panel rayuan akan dimaklumkan dalam tempoh tujuh hari selepas keputusan dibuat; dan
- vi. Keputusan Panel Rayuan adalah muktamad dan sebarang rayuan semula tidak akan dilayan.

10.12 Penarikan balik Produk

- i. Syarikat hendaklah menarik balik produk daripada pasaran sekiranya:
  - a. berlaku unsur haram; dan
  - b. arahan daripada JAKIM/ MAIN/ JAIN.

11. SIJIL PENGESAHAN HALAL MALAYSIA DAN LOGO HALAL MALAYSIA

11.1 Svarat-Svarat Penggunaan Sijil

- i. Penggunaan Sijil Pengesahan Halal Malaysia adalah tertakluk kepada syarat-syarat yang telah ditetapkan pada sijil;
- ii. Pemegang Sijil Pengesahan Halal Malaysia adalah bertanggungjawab ke atas apa-apa penyalahgunaan atau penyelewengan sijil tersebut tertakluk kepada undang-undang dan peraturan;
- iii. Sijil Pengesahan Halal Malaysia boleh ditarik balik atau ditamatkan tempoh sah laku pada bila-bila masa dan penggunaan Logo Halal Malaysia tidak dibenarkan apabila didapati menyalahi piawaian Pensijilan Halal Malaysia;
- iv. Sijil Pengesahan Halal Malaysia tidak boleh diniaga, diberi pinjam, ditukar milik, dipalsu, disalahguna, atau dipinda isi kandungannya dengan apa cara sekalipun; dan
- v. Sijil Pengesahan Halal Malaysia yang asal dan masih sah hendaklah dipamerkan pada setiap masa di alamat seperti yang dinyatakan dalam sijil.

11.2 Syarat-Syarat Penggunaan Logo

11.2.1 Produk/ Rumah Sembelih

- i. Logo Halal Malaysia hendaklah dicetak/ ditampal dengan terang pada setiap produk yang telah dipersijilkan sahaja;
- ii. Logo Halal Malaysia hendaklah menepati spesifikasi yang telah ditetapkan;
- iii. Logo Halal Malaysia boleh digunakan bagi tujuan iklan dan hendaklah diletakkan di tempat yang sesuai; dan
- iv. Pihak syarikat dibenarkan mencetak warna logo mengikut kesesuaian pembungkusan produk masing-masing selagi mana tidak mengubah spesifikasi logo asal yang dikeluarkan.

11.2.2 **Premis**

- i. Logo Halal Malaysia boleh dipamerkan pada premis yang mendapat Sijil Pengesahan Halal Malaysia sahaja;
- ii. Logo Halal Malaysia boleh dicetak pada menu yang disahkan halal sahaja;
- iii. Logo Halal Malaysia yang dibekalkan hendaklah dipamer di tempat yang sesuai di premis tersebut; dan
- iv. Logo Halal Malaysia boleh digunakan bagi tujuan iklan dan hendaklah diletakkan di tempat yang sesuai

11.2.3 Hotel

- i. Logo Halal Malaysia boleh dicetak pada menu bagi restoran dan dapur yang telah mendapat Sijil Pengesahan Halal Malaysia;
- ii. Bagi restoran, logo halal boleh dipamerkan di mana-mana tempat yang sesuai;
- iii. Sekiranya dapur sahaja yang mendapat sijil halal, logo halal hanya boleh dipamerkan pada bahagian dapur sahaja;
- iv. Tidak dibenarkan menampal Logo Halal Malaysia/ Sijil Pengesahan Halal Malaysia di bahagian kaunter pembayaran dan sebagainya; dan
- v. Bagi kategori hotel, penggunaan logo Halal Malaysia di restoran/ coffee house dan function room hanya dibenarkan sekiranya permohonan dibuat bagi semua dapur yang membekalkan makanan dan minuman ke restoran/ coffee house dan function room tersebut.

11.2.4 Logistik

- Logo halal Malaysia hendaklah dipamerkan di premis yang menawarkan perkhidmatan logistik yang telah mendapat pengesahan halal sahaja.
- 11.3 Logo halal boleh digunakan bagi tujuan iklan dan hendaklah diletakkan pada tempat yang sesuai.
- 11.4 Pemohon baharu dan pemegang Sijil Pengesahan Halal Malaysia adalah bertanggungjawab ke atas apa-apa penyalahgunaan atau penyelewengan logo halal Malaysia tersebut tertakluk kepada undang-undang dan peraturan.

12. TANGGUNGJAWAB PEMEGANG SIJIL PENGESAHAN HALAL MALAYSIA

- 12.1 Sebarang perubahan kepada nama dan alamat syarikat, kilang atau premis, jenama produk, bahan ramuan pengeluar dan sebagainya hendaklah dimaklumkan kepada Ketua Pengarah, Jabatan Kemajuan Islam Malaysia atau Pengarah Jabatan Agama Islam Negeri secara bertulis untuk tindakan selanjutnya;
- 12.2 Jika berlaku kehilangan ke atas sijil berkenaan pemilik hendaklah membuat laporan polis dan memberitahu secara bertulis dengan segera kepada Ketua Pengarah, Jabatan Kemajuan Islam Malaysia atau Pengarah Jabatan Agama Islam Negeri secara bertulis untuk tindakan selanjutnya;
- 12.3 Jika berlaku kerosakan pada Sijil Pengesahan Halal Malaysia, pemilik hendaklah memulangkan kepada JAKIM/ JAIN dan sijil baru akan dikeluarkan selepas bayaran dibuat;
- 12.4 Sijil tersebut hendaklah ditandatangani oleh pemegang sijil dan satu salinan yang telah ditandatangani hendaklah dikemukakan kepada Ketua Pengarah, JAKIM;
- 12.5 Mana-mana pemegang siji halal adalah bertanggungjawab untuk memastikan piawaian Pensijilan Halal Malaysia dipatuhi;
- 12.6 Setiap pemegang Sijil Pengesahan Halal dikehendaki mempunyai para pekerja yang terlatih, memahami Prosedur Pensijilan Halal Malaysia dan dikehendaki mengikuti latihan pensijilan halal serta perlu diperbaharui setiap dua tahun kecuali bagi rumah sembelihan iaitu satu tahun;
- 12.7 Pemegang Sijil Pengesahan Halal perlu mematuhi Prosedur Pensijilan Halal Malaysia dan undang-undang yang berkaitan termasuk memahami isuisu halal terkini; dan
- 12.8 Syarikat hendaklah melaksanakan sertu ke atas premis sekiranya:
  - i. Berlaku pencemaran najis *mughallazah*; atau
  - ii. Menerima arahan daripada JAKIM/ JAIN.

13. PANEL PENGESAHAN HALAL MALAYSIA

13.1 Pelantikan

- i. Pihak berkuasa melantik Panel Pengesahan Halal JAKIM adalah Panel Penasihat Halal JAKIM:
- ii. Pihak berkuasa melantik Panel Pengesahan Halal Negeri adalah Majlis Agama Islam Negeri; dan
- iii. Pelantikan Panel Pengesahan Halal dibuat secara bertulis.

13.2 Keahlian

- i. Sekurang-kurangnya tujuh orang ahli yang dilantik;
- ii. Ahli-ahli Panel Pengesahan Halal JAKIM terdiri daripada;
  - a. Pengarah Hab Halal sebagai Pengerusi:
  - b. Ketua Penolong Pengarah yang bertanggungjawab dalam pengurusan dan pensijilan halal sebagai Setiausaha;
  - c. Sekurang-kurangnya dua orang pakar/ lulusan Syariah;
  - d. Sekurang-kurangnya seorang pakar/ lulusan teknikal; dan
  - e. Sekurang-kurangnya dua orang ahli yang dilantik.
- iii. Ahli-ahli Panel Pengesahan Halal JAIN terdiri daripada;
  - a. Pengarah Jabatan Agama Islam Negeri sebagai Pengerusi;
  - b. Ketua Penolong Pengarah yang bertanggungjawab dalam pengurusan halal sebagai Setiausaha;
  - c. Wakil Bahagian Hab Halal JAKIM;
  - d. Sekurang-kurangnya dua orang pakar/ lulusan Syariah;
  - e. Sekurang-kurangnya seorang pakar/ lulusan teknikal; dan
  - f. Seorang ahli yang dilantik.
- iv. Tempoh pelantikan berkuatkuasa selama dua tahun;
- v. Pelantikan semula akan dibuat selepas tamat tempoh;
- vi. Ahli Panel hendaklah menandatangani Surat Akujanji Kerahsiaan;

vii. Ahli hendaklah terdiri daripada pegawai yang tidak terlibat secara langsung dalam proses penilaian permohonan.

13.3 Bidang Tugas

Panel Pengesahan Halal bertanggungjawab:

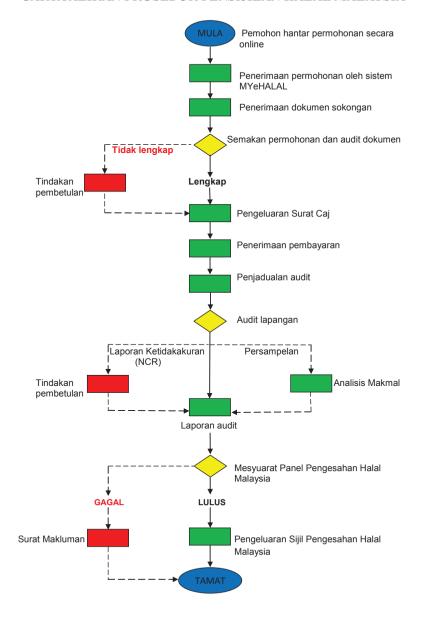
- i. Membuat keputusan berikut:
  - a. lulus;
  - b. lulus bersyarat;
  - c. KIV:
  - d. tidak berjaya;
  - e. audit semula: atau
  - f. batal permohonan.
- ii. Membuat keputusan terhadap kes-kes pemantauan sama ada:
  - a. penarikan balik Sijil Pengesahan Halal Malaysia; atau
  - b. penyerahan balik Sijil Pengesahan Halal Malaysia.
- iii. Memutuskan isu-isu berbangkit berkaitan permohonan Pensijilan Halal Malaysia.

13.4 Keputusan Mesyuarat Panel Pengesahan Halal Malaysia

- i. Keputusan panel adalah muktamad;
- ii. Semua keputusan hendaklah direkod dan difailkan untuk rujukan; dan
- iii. Semua keputusan hendaklah dimaklumkan secara bertulis kepada pemohon.

LAMPIRAN 1

CARTA ALIRAN PROSEDUR PENSLIILAN HALAL MALAYSIA

LAMPIRAN 2

FI PENSIJILAN DAN PEMBAHAGIAN KATEGORI INDUSTRI

SKIM	KATEGORI		
	Jenis Industri	Ciri-ciri	Kadar bayaran Setahun (RM)
	Mikro	Nilai perolehan tahunan kurang dari RM 300,000.00	100
Produk, Logistik Dan Khidmat Pengilangan	Kecil	Nilai perolehan tahunan dari RM 300,000.00 hingga kurang dari RM 15 Juta	400
	Sederhana	Nilai perolehan tahunan dari RM15 Juta hingga RM 50 Juta	700
	Multinasional	Nilai perolehan tahunan melebihi RM 50 Juta	1000

SKIM PREMIS MAKANAN HOTEL (DAPUR/ RESTORAN)		
Kategori	Kadar bayaran Setahun (RM) - Setiap Dapur	
4 Bintang dan Ke Atas	500	
3 Bintang dan Ke Bawah	200	

SKIM PREMIS MAKANAN (KATERING/ KHIDMAT PENYAJIAN MAKANAN/ DAPUR PUSAT KONVENSYEN)

Jenis Industri	Ciri-Ciri	Kadar bayaran Setahun (RM)
Kecil	Nilai perolehan tahunan kurang dari RM 500,000.00	100
Sederhana	Nilai perolehan tahunan dari RM 500,000.00 hingga RM 5 Juta	400
Besar	Nilai perolehan tahunan melebihi RM 5 Juta	700

SKIM	KATEGORI				
	Saiz Premis	Jenis Haiwan	Pengeluaran Harian	Kadar bayaran Setahun (RM)	
	Kecil	Ayam	1 - 2,999 ekor	100	
Rumah Sembelih		Kambing/ Biri-Biri	1 - 499 ekor		
		Lembu/ Kerbau	1 - 49 ekor		
	Sederhana	Ayam	3,000 -10,000 ekor		
		Kambing/ Biri-Biri	500 – 700 ekor	400	
		Lembu/ Kerbau	50 – 100 ekor		
	Besar	Ayam	Melebihi 10,000 ekor	700	
		Kambing/ Biri-Biri	Melebihi 700 ekor		
		Lembu/ Kerbau	Melebihi 100 ekor		

LAMPIRAN 3

CONTOH SLIIL PENGESAHAN HALAL MALAYSIA

No. Standard:

No. Siri :A 88763

KERAJAAN MALAYSIA

Sijil Pengesahan certificate of authentication HALAL

Adalah dengan ini diperakukan: It is hereby certified that:

yang dikeluarkan | diedarkan | diuruskan oleh: Manufactured | distributed | managed by:

telah mematuhi hukum Syarak dan Standard Halal Malaysia dan diluluskan oleh Panel Pengesahan Halal has compiled with Islamic Law and Malaysian Halal Standard and approved by Halal Certification Panel of

No. Ruj: / Ref No.:

Tarikh dikeluarkan / Date of issue :

Sah sehingga / Valid until :

Taribb awal nannahuaran / 1" data of issue:

Ketua Pengarah / Director General JABATAN KEMAJUAN ISLAM MALAYSIA (JAKIM) DEPARTMENT OF ISLAMIC DEVELOPMENT MALAYSIA

LAMPIRAN 4

JABATAN-JABATAN AGAMA ISLAM NEGERI			
01	Pengarah, Jabatan Agama Islam Selangor, Tingkat 1, Bangunan Sultan Idris Shah, No.2, Persiaran Masjid, Bukit SUK Seksyen 5, 40676 Shah Alam, Selangor.	Tel.: 03-5514 3411 Faks.: 03-5510 3368	
02	Pengarah, Jabatan Agama Islam Wilayah Persekutuan, Kompleks Pusat Islam Malaysia, Jalan Perdana, 50519 Kuala Lumpur.	Tel.: 03-2274 9333 Faks.: 03-2273 2904	
03	Pengarah, Jabatan Hal Ehwal Agama Islam Sabah, Tingkat 3, 9, 10 Blok A, Wisma MUIS, Jalan Sembulan, Peti Surat 11666, 88818 Kota Kinabalu, Sabah.	Tel.: 088-262 073 Faks.: 088-239 415	
04	Pengarah, Jabatan Agama Islam Perak Darul Ridzuan, Kompleks Islam Darul Ridzuan, Jalan Panglima Bukit Gantang Wahab, 30000 Ipoh, Perak.	Tel.: 05-208 4800 Faks.: 05-255 5512	
05	Pengarah, Jabatan Hal Ehwal Agama Islam Pahang, Jalan Masjid, 26600 Pekan, Pahang.	Tel.: 09-421 1111 Faks.: 09-422 1781	
06	Pengarah, Jabatan Hal Ehwal Agama Islam Kelantan, Kompleks Balai Islam Lundang, Jalan Sultan Yahya Petra, 15150 Kota Bharu, Kelantan.	Tel.: 09-744 3699 Faks.: 09-744 6685	
07	Pengarah, Jabatan Agama Islam Melaka, Tingkat 6, Bangunan Graha Maju, 75300 Jalan Graha Maju, Melaka	Tel.: 06-283 6867 Faks.: 06-283 4022	

08	Pengarah, Jabatan Hal Ehwal Agama Islam Kedah, Bangunan Wan Mat Seman, Jalan Raja, 05676 Alor Setar, Kedah.	Tel.: 04-733 3288 Faks.: 04-733 8333
09	Pengarah, Jabatan Agama Islam Pulau Pinang, 10300 Lebuh Pantai, Pulau Pinang.	Tel.: 04-250 2801 Faks.: 04-250 2810
10	Pengarah, Jabatan Hal Ehwal Agama Islam Perlis, Menara Kemajuan, 01000 Kangar, Perlis.	Tel.: 04-979 4401 Faks.: 04-976 1344
11	Pengarah, Jabatan Hal Ehwal Agama Islam Negeri Sembilan, Jalan Dato' Hamzah, 70990 Seremban, Negeri Sembilan.	Tel.: 06-762 2692 Faks.: 06-763 1395
12	Pengarah, Jabatan Agama Johor, Kompleks Balai Islam Jalan Masjid Abu Bakar, 80990 Johor Bharu, Johor	Tel.: 07-228 2900 Faks.: 07-223 9062
13	Pengarah, Jabatan Agama Islam Sarawak, Menara Majma' Tuanku Abdul Halim Muadzam Shah, Jalan P. Ramlee, 93400 Kuching, Sarawak.	Tel.: 082-507 150 Faks.: 082-507 241
14	Pesuruhjaya, Jabatan Hal Ehwal Islam Terengganu, Pusat Pentadbiran Islam Negeri, Kompleks Seri Iman, 20676 Kuala Terengganu, Terengganu.	Tel.: 09-265 2525 Faks.: 09-623 5185